

ЮВІЛЕЙНИЙ ОБХІД У. Н. СОЮЗА В ПІТСБУРГУ

ПІТСБУРГ (Па.). — В неділю, 3 червня, відсвятковано тут з великим успіхом ювілей 40-літнього існування У. Н. Союзу, влаштований заходами відділу У. Н. Союзу ч. 24, 53, 96, 118, 120, 132 і 396. Підчас богослужіння і панакхиди за покійних членів У. Н. Союзу, котру відправлено в католицькій церкві, співали сто співаків; хором північова Півбурга управляв п. Корбескій; хором з Ембрида п. С. Ягелло.

Концерт, що почався в 3 годині зплудування в місцевій литовській галі, відкрив промовою о. І. Теодорич. Я. Ягелло, студент університету, відграв скрипку солю, а п. Михайло Білий декламував поему „До Освячення". Головну сваточну промову виступив Роман Слободян, головний секретар-касир У. Н. Союзу.

Бенкет, що відбувся по концерті, закінчив гарне свято. Тостмейстром був о. Козоріа. Говорили багато промовців. Свято зібрало величезне число Союзників і гостей.

КОНГРЕС ДАЄ МІЛІЯРДИ ДО РОЗПОРЯДИМОСТІ ПРЕЗИДЕНТА

ВАШИНГТОН. — Комітет палати послів для видатків прийняв проект закону, на підставі котрого президент мав би дістати для допомоги й відбудови країн від північної до шістьох мільярдів доларів. Законопроект має прийти якнайшкільше під обрання нової палати.

Упевнений, що законопроект перейде, президент Рузвельт уже почав акцію для допомоги околиць, навіщених посухою.

„НАЙРА" ВІДВЕРНУЛА СТРАЙК У ТОЛІДО

ВАШИНГТОН. — Страйк ткацьких робітників, що мав початися в понеділок для протесту проти поведінки уряду відбудови краю, відвернено заходами представників цього уряду.

На основі угоди між представниками „Найри" й робітничої юніції „Юнайтед Текстиль Воркерс" приказ „Найри" про 25-процентове обмеження машинних годин входить у життя в понеділок.

По проголошенні вістки про цю угоду рух за генеральний страйк у місті провалився.

ЖИДИ ТІШАТЬСЯ СОВІТСЬКОЮ АВТОНОМІЄЮ

НЬО-Йорк. — Десять тисяч Жидів зібралася до саті Медисон Сквер Гарден, щоб величати совітський уряд за створення для Жидів автономної округи в Біро-Байджані в східній Сибірі.

Збори ухвалили резолюцію з похвалами для бешевського уряду за те, що він, мовляв, дає Жидам автономію, коли інші держави душать національні меншини. Про душення „національних меншин" у бешевській Росії не згадувало.

ПОЛІЦІА СОЮЗНИКІВ БУТЛЕРГЕВ? ФІЛАДЕЛФІЯ

ФІЛАДЕЛФІЯ. — Федеральні агенти, котрі розслідують місцеві бутлєрські банди, кажуть, що з однією великою бутлєрською шайкою були зв'язані 60 поліцаїв місцевої поліції. Про цей союз поліцаїв з бутлєргами довідалися агенти з книг бутлєрських підприємств, у котрих записувано правильні виплати поліцаям за „протекцію".

Федеральні агенти вже почали арештувати цих поліцаїв.

ДОЩ ПЕРЕРИВАЄ ПОСУХУ

ШКАГО. — Тоді, коли уряди-стейтвй й федеральні напружують усі сили, щоб дати допомогу навіщеним посухою околицям, у 5 стейтах упав дощ і вже дає деяку надію на врятування засівів. Навіть у тих околицях, де дощу не було, через дощ в інших околицях спека скінчилася.

Степові околиці Канади, котрі теж терпіли від посухи, вже діждалися дощу.

СИН УБИВ МАТІР І БРАТА

ЛОС-АНДЖЕЛЕС (Каліфорнія). — Д-р Джеймс Фишер, місцевий лікар, повідомив поліцію, що в хаті його сусіда Пейна горить світло вже третій день без перерви. Вловившись в хату, поліцаї знайшли тіла 38-літньої пані Пейн та її 14-літнього сина Роберта. Обоє, видно, згинули від розбиття черепа. Поліція знайшла теж сокиру, котрою завдали ці удари. Кімнати показували сліди завязіт боротьби.

Розслідуючи місце злочину далше, поліцаї прийшли до переконання, що в мешканця хтось мешкав вже після того, як dokonano подвійного вбивства. Поліція стала розслідувати, хто приходив до хати останніми днями. Стали шукати 21-літнього сина Пейна, Луїса. Його знайдено на побережжі моря, а з його кишені поліція вняла лист до його батька, котрий перебуває в Ст. Луїсі. В цьому листі син повідомляє батька, що він убив матір і брата. Луїс Пейн признався поліції, що він писав цей лист та що писав правду.

Сусіди кажуть, що молодий Пейн який рік тому розбив своїм автомобілем на смерть якусь жінку, і від того часу все тим журився, так, що його ум був помінаний.

ВЕЛИКА ДЕФРАУДАЦІЯ В „КАСІ ХОРИХ"

Окружний суд у Варшаві розглядає справу величезних грошових злодійств у варшавській Касі Хорих. Зловживав допускати довший час два урядовці, Францішк Квятковський, що був інкассентом ексекційного відділу, та Мечислав Сохачевський, бухгалтер. Оба здефравдували 410,000 зл. і всі гроші прогнали на кімніших перегонах і в карті та прогуляли на забавах. Після переведення розправи Квятковського засуджено на 5 літ, а Сохачевського на 4 роки в'язниці.

ЗА ДУХА ДО АРЕНТУ

В селі Даміан у Румунії померла селянка Сафта від малярії. Чоловік її став оповідати, що небики приходили до нього з гробу до дому, ходили по хаті і раз наразі загла ямпу. Йому повірили ціле село і незабаром уже всі бачили ці духи, як він ходить селом. Не спали ночами. Вкінці відкопали її, виврали з трута серце, спалили його та передали ці чоловікові на сховок. Коли довідалися про це влада, арештувала 50 людей за збещення трупа.

НА ЗАЛІЗНИЦІ БІЛЬШЕ СТРАЙКІВ НІЖ ІЗДИЛИ

Управитель східно-китайської залізничної Рудий подає в річкову звіті сх.-китайської залізничної статистику замаях на сх.-китайської залізничної. В 11 випадках висадили поїзди зі шни, зброєних нападів виважили 38, намагалися висадити зі шни поїзди 39 разів, 19 разів підпалили вози, а 197 разів напали на службовців залізничної та їх ограбили. При тому згинуло 60 службовців, 99 було ранених, а 400 осіб схопили. На комунікацію дикладно впливала світова криза, повні конкуренція між залізничними та річковими пароплавцями.

ОБМАНУЛИ 6 ТИСЯЧ ОСІБ

Вкоротці відбувається у Львові перед окружним судом розправа проти бундівських директорів „Народного Банку" у Львові, Теодора Онисковича й його сина Емілія, Вільгельма Ганделя, д-ра Генрика Бріля й Влад. Германя. „Народний Банк" продав на рати дорожні папери і наразі на шкоду 6 тисяч людей на більше як 1 мільон доларів. Головні обвинуваченні Емілія Онискович утік був з Польщі до Бельгії, але пізніше вернувся й його арештували. Розправа потриває досить довго, бо суд має переслідати дуже багато свідків.

СКІЛЬКИ ВАРТІ НАВІБІЛЬШІ СТОЛІЦІ СВІТА

Англієський учений М. Форест обчислює, яку вартість у грошах мають приблизно деякі великі столиці світа. На основі довготривалих обчислень прийшов до такого вислідку: найдорожче місце на світі — Нью-Йорк. Усі його площі та будинки варті 30-мільярдів доларів у золоті. Форест оцінює Лондон, який Форест оцінює 26 мільярдів доларів. Зате Париж варті лише 11 мільярдів доларів. Не багато, бо заведи на 10 мільярдів доларів оцінює англієський учений Берліл, а Рим варті, за його оцінкою, 3 і пів мільярдів доларів.

ДЕФРАУДАНТ, ЩО ХОТІВ РАТУВАТИСЯ „АЛЬШІВІ" МІ ГРИШІ

В громадському уряді в Книжу, пов. Коломия, викрито грошеві злодійства, яких допустився громадський писар Волошинський. Поборюючись судовою відповідальністю, Волошинський утік до Румунії, звідси повідомив своїх приятелів, що як зробити, то покріє втрати в громадській касі. Далше виявилось, що Волошинський задумував алаштувати собі в Румунії фабрику левів, перевести гроші до Польщі і тут їх вимити. Задля цього поїхав до Семигроду, однак інтерес не узявся і він мусив вернутися до Польщі. Тут оголосив у часописах, що потребує робітників, задуменячи фальшивими польськими гроші. Останню Волошинського арештували.

КАТЕДРА РЕВМАТИЗМУ

В університеті в Лісі (Англія) створено першу в Англії катедру, присвячену викладу для дослідів ревматизму, недуги, дуже швидко поширеної в Англії. Недуга ревматизму дошкульне головне біоміу населенню та робить з них тисячі калі, нездібних до ніякої праці. Цю нову катедру передано відомому англієському лікарю д-рові Колінсо, та відано до його розпорядності кіліканію хворих молодих лікарів і велику університетську лабораторію. Крім цього засновано окрему клініку, де переводитимуть дослідів з хорими на ревматизм.

ПО 10 ЛІТАХ АРЕШТУВАЛИ ДУШОГУБА

Перд десятима роками вимордовано в Касперіві, пов. Заліщиці, цілу жидівську родину Зільберштаїнів, що одержала з Америки більшу грошову послуху. Однак гроші бандита не знайшли, бо Зільберштаїнова не відбавляла їх це з почти. Цими днями мешканець Касперіві Л. Ружинський, посварився зі своєю любовницею А. Покотило та побив її сильно, а ця з п'ястці пішла на поліцію і зізнала, що то Ружинський разом зі своїм кривим М. Шогрином побивали цілу родину Зільберштаїнів. Поліція арештувала Ружинського і відставила до суду. Другий убивцький Шогрин, вивхав перед кількома роками до Канади, але і на його зроблено відповідний донос.

„ПІПІГІН НА МАНЕВРАХ АНГЛІСЬКОГО ФЛОТУ"

„Дейлі Експрес" повідомляє, що підчас останніх маневрів англійської флотії між Гібральтаром і Азоріями арештовано на покладі одного корабля якогось чоловіка, при котрому знайдено фотографічний матеріал і змужу свідання їх технічних улаштувань, що їх заведено останніми часами на англійських воєнних кораблях. Подобривши літ афери держать покищо в тайні.

ТАКИ ДОЧЕКАВСЯ НАГОРОДИ

Бушувий основник і лідер севебровської партії Максим Чумай, тепер головіна стоїть бебески у Дубні, після догори старань нарішті діваст нагород. В березні ц. р. призначено його інспектором-резидентом Суєвської Обезпечальні в Дубні.

ТЕРПІТ ПОЛЬСЬКИХ ЗЛОДІВ

В Білому Камені, пов. Золочів, жите якийсь Владислав Боньковський, що вже від кількох літ стоє на чолі шайки злодіїв, які обкрадали мешканців околиць сіл. Дружина його, Генрика, намагалася вилупити на нього, щоб він перестав красти та розпочав порядне життя, але це так розлютило Боньковського, що він кинувся на жінку і сильно її побив. Коли другого дня Генрика пішла на поліцію пожалувати на нього, він думав, що вона пішла його задушити. З того приводу доправ у таку яму, що напав на неї, таку вона йшла з матір'ю в поле, та побив її відомо так сильно, що вона згинула на місці. Тенку тек сильно поранив, але її вдалося удержати при житті. Після вбивства Боньковський утік і скривався в лісах. Цими днями післав він до поліції листа, в якому вивав бунувших спільників зі своєї шайки, котрих арештовано. Боньковського не адалося поліції до схопити і він скривався десь на терені золочівського повіту.

ЦІКАВА СТАТИСТИКА

За часів правління австромарксистів у громадлі Відня за роки 1922 до 1925 надано австрійське громадянство 20,235 Жидам зі східних держав Європи. В урядових повідомленнях громади з тих часів подавано так зручно цю статистику, що ніхто не знав, що вони Жиди. За останнім обчисленням є у Відні на сто лікарів 75 Жидів, на сто вчителів адвокатів 70 Жидів, а на сто редакторів аж 90 Жидів. В бунувій управі міста Відня була половина посад в жидівських руках. В лютневих бунувій у Відні по стороні робітників у стороні війська та поліції на 300 вбитих не згинув ані один Жид.

КЛЮПІТИ СЕЛЯН З ДОЛЯРНИМИ ДОВГАМИ

Польські селянські організації вислали до уряду меморіал у справі клопів селян з доларовими довгами. Саме багато вівтвілів не приймають доларів на заплату довгів, але домагаються сплатити довг золотими по курсі 8,90 зл. за долар. Селяни домагаються в клопоті, бо судам заборонено приймати долари до судових депозитів.

САМОГУБСТВО ДВОХ БРАТІВ

На залізничному шляху коло стації Бад неадекло Піотроко на знайдено два трупи молодих мужиків, яких розшматували колеса паровоза. Як устійнено у слідстві на основі змста, знайденого в одній одного вбитого, є це брати Бендасові, які випірили спільно відбраті собі життя наслідком нужди, у яку потрапили після втрати праці.

ЖІНКИ ПОВИЛИ СЕКВЕСТРАТОРА

До села Уховичів під Ковлем прийшов секвестратор скарбового уряду, щоб фантувати за залеглі податки. Однак його обступили великі юрба жінок і так його побала, що мусів утікати з села. Поліція арештувала сім провідників.

СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ НА ПІДКАРПАТТІ

УЖГОРОД (Підкарпаття). — Зприводу 15-літньої прилучення Підкарпаття до Чехословацької Республіки влаштовано „День Руської Писні" хустської округи, на яким гром. Дмитро Попович виступив промовою про те, яку це пісню мають „Русини-Українці". Характеризував він між іншим ту пісню так:

„Українська пісня обіймає нас, цілу нашу милу країну. В ній відбивається шум наших технічних карпатських лісів, шепіт алухів доріжок Бескидів, в ній грає срібний звук текучих потічків, в ній говорять своїм тихим тоном голос наших українських рік. До себе згортає вона всі наші зелені луки та приємними цвітами і золотими колосами покриті долини. В ній грають та відбиваються миленькі дзвічки наших українських дзвінчиків та глибокий голос свято наших українських дзвінів".

ПІЛСУДСЬКИЙ І ВІДБУДОВА УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

УЖГОРОД. — Часопис „Українське Слово" подає, що поширюються вісти, будьтоби Пилсудський заявив французькому міністрові закордонних справ, Барту, що Польща мусить жити у згоді з Німеччиною, бо Совіти довго не вдержаться, а по їх упадку Польща і Німеччина мусять бути готові відбудувати українську державу, як це було в плані Пилсудського ще в 1920 р.

Ніхто не знає, що це пускає такі дивовижні вісти та в якій цілі, бо ж між Українцями нема хіба таких навіщених, щоб могли в щось подібне повірити.

ЗНОВ РЕФОРМУЮТЬ ШКОЛИ

МОСКВА (Росія). — „Правда" подає, що вже зачато цілковиту реорганізацію шкільництва. Зміняють поділ шкіл, як теж методи навчання. Показалося, що в дотеперішніх школах вчили дуже погано. Ті, що покінчили школи, не мали дуже часто примітивних відомостей зі світової історії чи історії рідного краю.

ДОБУВАЮТЬ РІЧНО \$100,000,000 У ЗОЛОТІ

МОСКВА. — Совіти реагують на те, що ім не дають кредитів, збільшеною продукцією золота. Тепер добувають річно золота на яких \$100,000,000. Це значить, що по Трансвалі Совіти добувають найбільше золота з усіх держав світа. Це вони підкарпаття, але додують, що одної тільки Америки не переженуть, бо там невичерпані багатства.

САР ВІДІПЕ НАЗАД ДО НІМЕЧЧИНИ

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Ліга Націй уже одобрива план переведення плебіситу в долині Сар, окупуваній Францією. План той прийняв Франція і Німеччина. Та нагадала усім певні, що плебісцит це тільки формальність, бо більшість населення цілком певно заявиться за прилучення Сару до Німеччини.

ХОЧУТЬ БОЙКОТУВАТИ СКЛЕПИ ВУЛЬФОВА

БЕРЛІН. — Наці повели кампанію, щоб не купувати в склепах Вульфова. Вони кажуть, що в Америці в тих склепах оголошено, що там не продають товариш, спроваджуваних з Німеччини. Наці пообіцяли дати, що вони є нагадалі проти великих товарових домі, до яких належить теж кампанія Вульфова. Та проте вони не виступали проти численних склепів Вульфова в Німеччині. Але тепер визнають їх бойкотувати.

ТАРИНА ДИПЛОМАТІЯ ДАЛІ ІСНУЄ

ЖЕНЕВА. — Нема ніякої „отвертій дипломатії". Всі офіційні заяви, чи промови, які передають ріжні представники, є тільки сухими звітностями, вислідом того, що обговорено на ріжних тайних нарадах. Оттак ведеться світова політика в Женеві, де радять тепер над тим, як рятувати справу світового розбороння, щоб не скінчилася на катастрофальний неадачі.

ПОСУХА В НІМЕЧЧИНІ

БЕРЛІН. — Наці закурени посухою, бо це перекреслює їх плани, щоб доказати цілому світові, що Німеччина може стати самостійною державою і продукувати все, що їй потрібне до життя.

КОРЕСПОНДЕНТАМ СТАЄ ЧИМРАЗ ТІРШЕ

ВІДЕНЬ. — Вже і в Австрії арештують чужинських кореспондентів, які вони не передають офіційних, безбарвних і нешканих відомостей, а шукають приватних інформацій. Заповідано, що будуть проганяти тих кореспондентів, котрі не є „з'являються" для Австрії. Таким чином у зв'язку з новим британським кореспондентом, котрий подав, що соціалісти збираються зробити державний переворот і кинути диктатуру. У таких відомостях уряд добуває „неарійську", себто жидівську руку.

НЕ БУДЕ ПОМАГАТИ У ВИПАДКУ ВІЙНИ

ДЕРБІ (Англія). — Домініанський секретар Томас твердить, що Велика Британія не дасться втягнути в ніякий союз, котрий зобов'язував би її до участі у війні, в яку був би вмотийні її союзники.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

ПОДПИСКА		ПОДПИСКА	
One year	\$7.00	На рік	\$7.00
Six months	\$3.75	На шість місяців	\$3.75
Three months	\$2.00	На три місяці	\$2.00
Friday's issue (with Ukrainian Weekly):			
One year	\$2.00	На рік	\$2.00
Six months	\$1.25	На шість місяців	\$1.25
Foreign and Jersey City Rates:			
One year	\$10.00	На рік	\$10.00
Six months	\$5.00	На шість місяців	\$5.00
Three months	\$2.75	На три місяці	\$2.75

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

КАІНОВИЙ ДУХ

Мабути такі вже дуже давні та гордо зростають українство московських недобитків, коли "Американсько-Руський Вестник" знову піниться зі злоби при самій згадці слова "Україна" чи "український". Орган "греко-католицького" Соєдинення вже мало що не зачислює митрополита Шептицького й інших українських єпископів до зрадників і Каїнів. Вилисують, що українські лідери видавали в 1914 році за Австрії тисячі "мірян, інтелігентів і крестьян" з "русської партії", яких арештовано, воєнно по великих містах на сміх перед "українсько-польсько-жидівською товпою". І ніхто над тими жертвами не змилосердився. Ніхтій греко-кат. єпископ не станув у їх обороні. Тільки знайшовся один герой. А був ним: польський римо-кат. архієпископ міста Львова, о. Білчевський. Він то, як пише якийсь невідомий писак, вислав листа до митрополита Шептицького й молив його, щоб заступився перед австрійською владою за тими жертвами. А митрополит був — сліпим і глухим. Навіть не було кому вимкнути, каже далі той писак, за 85-літнім о. д-ром Дольницьким, професором греко-кат. духовної семінарії, загальнолюбним і шанованим священником. От до чого, кажеться далі, довела церковна українська політика, звернена на погибель "русского" народу, політика Каїнова.

Пригадує тепер те всієї писак на те, що тепер так само "Каїнову політику" вводиться у "русским" Ужгороді й у "русским" Прішеві. Тому треба все і всюди кричати: Геть, мазепи, з Карпатської Руси!

Це так волею з українством одна частина москвофілів. Ота, що вихована на малярських зразках, що не вміє ні писати, ні навіть говорити мовою тих, з котрих дере шкіру. Це та частина, що надуває церкви і релігії за затуманення нашого народу, для приспання його змагань до просвіти, поступу й волі. Це Каїн без ідеї й програми, жируючий тільки на неадекваті до ідеї українства. А друга частина — подібна до першої. Це ніби поступовий, ніби радикальний, ніби соціалістичний чинник. Він звернений на червоний "Восток". Для москвофілів з "Лемковського Союзу" ідеалом являються Савіти, бо там у "результаті великої більшовицької революції" усунуто всякий націоналізм і соціальний гнет". Тому дораджується вчитися нашої молоді в Америці про свій наріз з комуністичного журналу англійською мовою.

Оттакі Каїнів маємо тут в Америці. Та на рідні землі краще, бо там відкуплюють Каїновий дух вже самі рідні діти старих москвофілів, вирікаються своїх батьків-яничарів. Віримо, що й тут до цього прийде.

Ф. Гер...

ПОГОНЯ В ГОРАХ.

Епізод при кінці українсько-польської війни.

— Ну, ну! Як би ми дали мучилися. Небо виглядало так, що мабути приїде небажана хуртовина. До границі з ними може як це заляземо. Вернувшись до коні, вже годі було, бо завіє так, що й олень, може й вовк не рушиться з місця.

— Коби то дити така небезпека!

— Про речу вже й загалувавши не хочу. Скоро лиш подумало, що до того могло би прийти, то мені кров у жилах леденіє. Я гадав, не шкочувати коня. Лишу його тут і такий зараз вертасюся. Лісничий сам повинен знати, куди йти далі, бо в лізі він не раз був тут. Вони й біз нас проберуться на той бік.

— І я так гадав, — додав парубок. Коні не пропалуть нам. Лісничий не годе вжити їх з собою. Мусить лишити тут. Як його товариство вже відіде від нас, то ми вже можемо вернутися сюди і коні забрати.

— Тихо! — шепнув хтось, виринувши перед Прокіпом і пригукнувши до його грудей револьвер.

Прокіп зараз пізнав, хто та-

ЮБІЛЕЙ ВЕЛИКОГО УКРАЇНСЬКОГО ВЧЕНОГО

(Лист із Чехословаччини).

Дня 15 травня 1934 року українська Прага відзначувала ювілей славного Українця, дітями на полі лікарської й хімічної науки, Івана Горбачевського. Того самого дня професор доктор Горбачевський дожив 80 років свого життя, повного невтомної праці для науки.

Наш великий учений народився в селі Зарубинцях коло Тернополя в Галичині дня 15-го травня 1854 року. Середню освіту здобув у гімназії в Тернополі, а потім студіював медицину в університеті у Відні. Вже на студентській лаві І. Горбачевський виявив великі наукові здібності. Його перша праця була надрукована в Записках Віденської Академії Наук, коли автор мав усього 22 роки.

Доля д-ра Горбачевського була така, яку мали й інші видатні учні українського роду: мусів він гнати в найми до чужих, як це було з І. Погом, Б. Антоновичем і десятками учених Українців, що працювали й вчили в університетах польських, російських, німецьких. Українського університету не було, отже молодий учений д-р Горбачевський мусів шукати праці в чужій високій школі. Року 1883 І. Горбачевського покликали до новоствореного чеського університету в Празі. Від того часу почалася велика наукова й учительська праця проф. Горбачевського в Празі між чеським, тоді поневоленним народом.

Професор Горбачевський організував у празьких чеських університеті найбільший у цій Європі інститут лікарської хімії. Своїми винаходами в цій науці професор Горбачевський прославив своє ім'я в цілій світі.

Хоч проф. Горбачевський працював у чужій високій школі, то він ніколи не забував про те, що є сином поневоленого українського народу. Наш професор помагає українським студентам боротися за свій український університет у Львові. І коли р. 1902 всі українські студенти покинули, на знак протесту, польський університет у Львові й поїхали вчитися за межами Галичини, то українська мова зустріла широкую допомогу нашого професора в Празі та його чеських приятелів-уче-

них, між іншим і проф. Масаріка, теперішнього президента чехословаччини.

Проф. Горбачевського високою шаною й шанували в чеському суспільстві. Він дав свій курс лікарської хімії чеською мовою (матерію, тому). Безліч його праць вийшло мовами світовими.

При кінці світової війни Австро-Угорщина закатилася. Проти Австрії виступили Чехи, Сербі, Італія, Польки, Словачки. Український провід того часу був нерішучий. Завдалося, що стара держава — Австрія — не розпадається, а перетворюється на федерацію (союз) вільних і рівних народів. Цю думку мав проф. Горбачевський, коли при кінці світової війни прийняв містерську посаду австрійської держави, як міністер здоров'я.

Але Австрія не відірвалася, тільки перестала існувати. Проф. Горбачевський мусів вертатися з Відня до Праги. Але тепер, після повстання незалежної Чехословаччини, чеське суспільство поставилося до проф. Горбачевського неприхильно. Правда, наш учений

О. Сновіда.

Коли вибухне російсько-японська війна?

Китай загрожений страшним ударом, який спіткав при кінці XVIII-го віку Польщу, а на наших очах Україну: загрозі поділу між великими державами. З Гавая і з Філіппін протягаються до нього американські шупки, з Сінгапура, з Панама, з Делі до бік китайського Туркестану (Сін-Кянгунг — англійські, з Японських островів, з Кореї й з Манджурії — японські, з зовнішньої Монголії, з совітського Туркестану і з Владивостока — російські). Там, де збиралося багато, щоб ділитися, і ще ділитися так злобич як Китай, мусить прийти до конфлікту.

Коли вибухне російсько-японський конфлікт? Ситуація така: Японія граничить безпосередньо не лиш морем, а й суходолом з Росією. Японія тримає в Манджурії східно-азійську залізну дорогу. Японія добирється до зовнішньої Монголії, де уседаються Росія. Японія має половину Са-

халіну. Причини до непорозуміння, і до війни навіть більше, як треба. Чому ж ця війна не вибухне? Чому низка конфліктів, і то досить острих, або поладжується або розпалюється і йде в непам'ять?

Певно одна з причин — дуже важких причин — є смерельний страх ССР перед усяким поважним воєнним конфліктом. Бо Савіти знають, що зогнали війну; знають що на програї царатом війни приїшли до влади вони, большевики. Отже не хочуть ризикувати всім, ставлять все на карту. Але ця причина "миротворчості" Савітів не вистарчає. Очевидно, другою є воєнна слабкість Савітів і несприят-ливість для них констеляція між-народів. Бо коли вони чулися сильніше і ситуація була інша, вони не вагалися кілька літ воювати з Китаєм, лізти аж до Нанкіну (Боро-ді), змагати проковтнути від-

праць від самого початку в українських університеті в Празі, але він не має вже таких умов праці, як це було перед ним у чеських університеті.

Для української науки проф. Горбачевський дав свій пильний органічний хвіст, який довго буде джерелом знання для українського студентства.

Дня 15 травня в аудиторії медичного факультету чеського університету в Празі відбувся святочний сходина на пошану славного вченого. Сотні присутні з усіх кінців світу, промови співробітників і приятелів нашого ученого думали в тій самій "дослухатись", а який колес учив нас великий ковалет. Були й представники чеського наукового й політичного світу, професорів, вчителів і учеників проф. Горбачевського. Між іншим був також д-р Совік, предсідник чеського сенату, той, що був минулого року в українських павільйоні на виставі в Шкаго.

Свято закінчив достойний ювілей короткою промовою чеською та українською мовою. Задав у своїй мові про нашу мій Україну і кликав усіх Українців працювати спільними силами для визволення українського народу.

М. О.

Але Австрія не відірвалася, тільки перестала існувати. Проф. Горбачевський мусів вертатися з Відня до Праги. Але тепер, після повстання незалежної Чехословаччини, чеське суспільство поставилося до проф. Горбачевського неприхильно. Правда, наш учений

О. Сновіда.

Коли вибухне російсько-японська війна?

Китай загрожений страшним ударом, який спіткав при кінці XVIII-го віку Польщу, а на наших очах Україну: загрозі поділу між великими державами. З Гавая і з Філіппін протягаються до нього американські шупки, з Сінгапура, з Панама, з Делі до бік китайського Туркестану (Сін-Кянгунг — англійські, з Японських островів, з Кореї й з Манджурії — японські, з зовнішньої Монголії, з совітського Туркестану і з Владивостока — російські). Там, де збиралося багато, щоб ділитися, і ще ділитися так злобич як Китай, мусить прийти до конфлікту.

Коли вибухне російсько-японський конфлікт? Ситуація така: Японія граничить безпосередньо не лиш морем, а й суходолом з Росією. Японія тримає в Манджурії східно-азійську залізну дорогу. Японія добирється до зовнішньої Монголії, де уседаються Росія. Японія має половину Са-

халіну. Причини до непорозуміння, і до війни навіть більше, як треба. Чому ж ця війна не вибухне? Чому низка конфліктів, і то досить острих, або поладжується або розпалюється і йде в непам'ять?

Певно одна з причин — дуже важких причин — є смерельний страх ССР перед усяким поважним воєнним конфліктом. Бо Савіти знають, що зогнали війну; знають що на програї царатом війни приїшли до влади вони, большевики. Отже не хочуть ризикувати всім, ставлять все на карту. Але ця причина "миротворчості" Савітів не вистарчає. Очевидно, другою є воєнна слабкість Савітів і несприят-ливість для них констеляція між-народів. Бо коли вони чулися сильніше і ситуація була інша, вони не вагалися кілька літ воювати з Китаєм, лізти аж до Нанкіну (Боро-ді), змагати проковтнути від-

праць від самого початку в українських університеті в Празі, але він не має вже таких умов праці, як це було перед ним у чеських університеті.

Для української науки проф. Горбачевський дав свій пильний органічний хвіст, який довго буде джерелом знання для українського студентства.

Дня 15 травня в аудиторії медичного факультету чеського університету в Празі відбувся святочний сходина на пошану славного вченого. Сотні присутні з усіх кінців світу, промови співробітників і приятелів нашого ученого думали в тій самій "дослухатись", а який колес учив нас великий ковалет. Були й представники чеського наукового й політичного світу, професорів, вчителів і учеників проф. Горбачевського. Між іншим був також д-р Совік, предсідник чеського сенату, той, що був минулого року в українських павільйоні на виставі в Шкаго.

Свято закінчив достойний ювілей короткою промовою чеською та українською мовою. Задав у своїй мові про нашу мій Україну і кликав усіх Українців працювати спільними силами для визволення українського народу.

М. О.

разу всю будувати Небесу Імперію. Але й цієї причини замало. Може найголовніша лежить деінде.

Озеро Байкал перетнає сибірський шлях на дві частини: на захід і на схід від нього. На захід, від Байкалу до Москви, є 3,800 миль дороги, двоторової, але на схід від Байкалу, до Владивостока, довкола Манджурії, 1,800 миль — одноторового шляху. Це очевидно страшно утруднює оборону і пересилку воєнних підкріплень з Росії до Владивостока і робить майже ілюзорним утримання країни, враз війни, на схід від Байкалу. Цю країну Японія дуже легко може захопити. Отже Савіти вижидають і, поминаючи інші загані причини, не хочуть воювати, поки не вибудуться також і на схід від Владивостока двоторового шляху. Так боліть толкує справу дуже поінформований кореспондент "Сондей Експресу".

А що буде Японія? Адже в неї нема причини, що стримує її від удару на Савіти. Ані не є підданію країна Східно-японського революційним рухом, як ССР. Ані констеляція міжнародна не є для неї така перешкода (великі держави заняті ріжними справами і труднощами у себе дома). Ані мілітарно Японія не є слаба. Та вона не зачинає війни і теж вижидає. Чому? Причиною є совітська повітряна флота у Владивостоці, що має 2,000 одиниць, флота, яка протягом шістьох годин може досягнути берегів Ніпона з їх дерев'яними оселями, які може легко знищити, посіяти тривогу і паніку в країні, стероризувати столицю, спаралізувати самий нервовий центр оборони країни. Спаралізувати душу народу.

Ось через що Японія воліє чекати, поки сама не розбудує відповідно своєї повітряної флоти, і не доірне під тим оглядом Росії, так як Росія же, як вибудує двоторовий шлях на схід від Байкалу. То ді війна стане дуже можливою. Ясна річ, що не викалькуютьому тут впливів інших чинників: загальної ситуації, відносин Америки, можливої революції в Росії і т. д., і т. д. Але, поминаючи всі ті чинники, причина зволікання є вказана тут.

Не треба дурити себе хвилею тишею над Китаєм. Противник готується. Коли пригрозиться — битва зачнеться.

Іде до хати і скоро справити їде, бо досвіта вже мусить бути в дорозі назад.

Добре, — відповів Прокіп, — лиш не я, а Данило мусить терти відійти до хати. Він стоїть тут на варті і я вишлю брудьоту заступити його. Лісничий дуже здивувався, як, коли до хати прийшов я, а не він.

— То ходім оба, — перебив Данило.

— Ти дуже мудрий, аж премудрий! — відповів Яому лідичий. — Один з вас мусить лишитися, і коли би ми пішли ніх.

Або Прокіп плакав би, як би ми мене повісила?

— Одна слеза не показалася би в його очах. Та поки ти з нами, ні він не вагався зрадити нас. Як би він в хаті лишився, і коли би ми пішли на хату здухити тебе, то збігів заради докирдувався би, що я воявлю в змові з вами. По тогочасного Яого за те не погаладили би; хіба не рукою, а револьвером. Вас обох не пущу також тому, щоб не потрібіло ворога не скріпити.

— То хто піде? — спитав Прокіп.

— Нехай іде Данило. Він молодіший як ти, мавшиши і метіший як ти... Ну, Данило! Чого це стоїш і чіхаєшся? Гої!

По підході Прокіпа, лісничий не спав. Ждав повороту

Данило, — (Далі буде),

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ВАРПІТЬ СВЯТ.

Каже один газетяр: Скінчився День Прикрашення, і тепер міліони людей можуть забути на тім за гроби героїв та великих мерців, що в них лежать.

Це може справді трагічно. Та може не так трагічно, як забувати цілий рік живих людей. Як відсвяткувати Свято Матері, і забути її цілий рік. Як відсвяткувати робітниче свято, і пригадати собі робітників аж на друге робітниче свято.

ЛЮДИ БЕЗ ГУМОРУ.

Пише один французький публіцист, що в цілому світі ніщо так виразно не показує на тяжкий стан світа, як брак гумору. Він заважає не перекладом у Париж. Вони трагедії здобити сміються. Вони не можуть догадувати смішності в речах, які ще кілька літ тому могли би заставити сміятися до розпучу.

Цікаво, що про потребу гумору пишуть теж нашістичні газети в Німеччині. "Ангріф", німецький мілітарний орган, закликає Німців ужити гумору для поборова жидівської пропаганди.

ТА Е ГУМОР І ГУМОР.

"Ангріф" почав своїх членів на прикладі, як уживати гумору супроти Жидів: "Як до цього заговорити Жид, [наш] повинен поводитися так, гейбі його не чує докладно, й видивитися в далечину. Як це помагає, то треба повести очима згорі вниз по його чужинським тілі. Як він це не розуміє, то треба сказати: "Пане, тут мусить бути якась помилка. Ви це не вмілигувати?"

Газети Англії, де здавна осуджували людину, як не має "сенсу гумору", подають тепер приклад як доказ повного браку гумору. Одні газети нагадують, що другі чини живлять гумору, щоб не виставити рич, яких вони не розуміють, а "Манчестер Гардіан" називає "гумор славним гумором". "Він має стильний гумор", каже "Гардіан", "скільки має промова про золоту ступу, виголошена до зборів погребників".

ЗВІДКИ БРАК ГУМОРУ?

Кепський гуморист звичайно не забуває, що гумор звертається проти людських помилок. Через те намішма на народом не гумор, бо належати до якогось народу це не недостатня характеристика.

Ідеальний гумор звертається проти людських хиб так безпощадно, що не шадить навіть самого себе. Сказав один американський письменник про себе: "Я дуже люблю свої власні книжки. І дуже люблю читати, як довго я їх пишу".

Звертаючи вістря свого допелу проти непомітності власних книжок, цей автор доказав, що він має справний гумор.

СКАНДАЛЬНИЙ РЕКОРД.

"Бетер Таймс", орган організації "Велфр Кавіска", подає, що в 1933. році померли в Нью Йорку 29 осіб з голоду, а в 1931. р. 31. Були між ними люди в 40-кільох років віку й у 50-тих, але були теж такі, що мали всього кільканясті літ і двадцять книжка.

На всякий випадок, усе не були люди, які можуть працювати. Не каліки, не хорі, а люди, котрі могли й певно хотіли працювати, якби тільки могли були знати роботу. І звичайно подобилося в безпритомному стані на вулиці, встановлювано до шпиталю, але поміч приходить запізно.

Це один з тих фактів, які піднімають ненависть до суспільного ладу, під яким такі речі можливі. Хто хоче ратувати теперішній лад, мусить дивитися за тим, щоб таких подій не було.

